

Лотоцький Ярослав Орестович,

студент спеціальності 8.03060101 “Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)” економічного факультету Подільського державного аграрно-технічного університету, м. Кам’янець-Подільський
Науковий керівник: к.ю.н., доцент Кіріка Д.В.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Пріоритетність розвитку агропромислового комплексу України в національній економіці зумовлюється винятковою значущістю та незамінністю виробленої продукції сільського господарства в життєдіяльності людини і суспільства. Державно-правове регулювання сільського господарства здійснюється на засадах, передбачених Конституцією України, ГК України, законами України: «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві», «Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року», «Про державну підтримку сільського господарства України», іншими нормативно-правовими актами аграрного законодавства, а також законодавства, яким регулюється діяльність органів державного управління та контролю в цілому [3, с. 158-159].

Нинішня економічна ситуація в АПК України виникла не в останню чергу через неефективне використання наявного потенціалу розвитку тієї чи іншої організаційної структури. При повноцінній реалізації можливостей, підприємство матиме значно кращі ринкові позиції у обраній сфері діяльності [2, с.4]. Йдеться про відповідне ведення організаційної діяльності на підприємстві, в даному випадку на сільськогосподарському підприємстві, про відповідне дотримання нормативно-правових актів та чинного законодавства.

Господарська діяльність сільськогосподарських підприємств – це діяльність суб’єктів аграрного господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт, або надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність. Відповідно до статті 3 ГК господарська діяльність може здійснюватися з метою одержання прибутку (підприємництво) або без мети одержання прибутку (некомерційна господарська діяльність). Виробничо-господарська діяльність сільськогосподарських підприємств ґрунтується на певних принципах та умовах. Загальними принципами господарювання в аграрному секторі економіки є: забезпечення економічної багатоманітності та захисту державою всіх суб’єктів аграрного господарювання; свобода підприємницької діяльності в межах, визначених законом; вільний рух капіталів, товарів і послуг на території України; обмеження державного регулювання економічних процесів у зв’язку з потребою забезпечення соціальної спрямованості економіки, добросовісної конкуренції у підприємстві; захист прав споживачів і безпеки суспільства й держави, захист національного товаровиробника. Головною умовою здійснення виробничо-господарської діяльності сільськогосподарськими підприємствами є державна реєстрація. Статтею 89 ЦК визначається, що юридична особа підлягає державній реєстрації у порядку, встановленому законом [1, с. 166]. Ґрунтуючись на вищенаведених принципах та умовах здійснення господарської діяльності, сільськогосподарське підприємство самостійно визначає напрями сільськогосподарського виробництва, його структуру і обсяг, самостійно розпоряджається виробленою продукцією та доходами, здійснює будь-яку діяльність, що не суперечить законодавству України.

Змістом господарської діяльності аграрних підприємств є свобода здійснення діяльності, яка не заборонена законом. Крім того, всім суб’єктам аграрного господарювання гарантуються однакові права доступу на ринок, до матеріальних, фінансових, трудових, інформаційних і природних ресурсів. Особливість аграрної господарської діяльності полягає в тому, що сільськогосподарське виробництво ґрунтується на використанні землі як основного засобу виробництва. Наслідком цього є наявність спеціальних форм організації ведення виробництва в аграрному секторі економіки (наприклад фермерських господарств), а також особливого правового регулювання господарської діяльності. Правове регулювання виробничо-господарської діяльності сільськогосподарських підприємств здійснюється за допомогою правових норм як загальних, так і спеціальних законів та підзаконних актів. Для прикладу спеціальний закон згідно ст. 11 Закону України від 10 квітня 1992р. “Про сільськогосподарську кооперацію”. Згідно закону кооператив (об’єднання), відповідно до свого статуту, самостійно визначає основні напрями господарської діяльності, здійснює її планування й реалізацію. Виробничі кооперативи (об’єднання) реалізують свою продукцію за цінами, що встановлюються ними самостійно або на договірних засадах. Обслуговуючі кооперативи надають послуги за цінами й тарифами, що встановлюються на договірних засадах окремо для членів кооперативу та інших осіб. Подібних законів та підзаконів існує чимало. І сільськогосподарські підприємства зобов’язані дотримуватися встановлених відповідно до законодавства екологічних, ветеринарно-санітарних правил і норм щодо якості виробленої продукції та інших вимог [1, с. 167-170].

Отже, можемо сказати, що нормативна база для функціонування сільськогосподарських підприємств в Україні існує і вона функціонує. Залишається тільки самим організаціям дотримуватися цієї правової бази, та вистояти на конкурентному ринку, задовольняючи споживачів.

Список використаних джерел

1. Аграрне право України. Підручник/За ред. О.О.Погрібного – К.: "Істина", 2007.- 448с.
2. Мала Р.І.Інноваційний розвиток агропромислового комплексу України: Інформаційний посібник / Р.І.Мала, В.В.Миронова, Н.В.Єремеева.- Донецьк:Оригінал-макет,2012.- 65 с.
3. Аграрне право України: підручник / Єрмоленко В.М., Гафурова О.В., Гребенюк М.В. [та ін.]; за заг. ред. В. М. Єрмоленка. - К.: Юрінком Інтер,2010.- 608 с.